

M4. En mindre grupp maskuliner, de enstaviga som slutar på *-n* eller *-nn*, har samma singularändelse i både obestämd och bestämd form. Denna grupp består av följande vanliga substantiv: *hunn* 'hund', *bönn* 'botten', *span* 'spann, hink', *sten* 'sten', *uven* 'ovän' och *vinn* 'vind' samt alla dess sammansättningar, exempelvis *flaskebönn* 'flaskbotten', *gaddsten* 'gatsten' och *nolva-vinn* 'nordanvind'. Dessa ord böjs enligt principen *sten*, *sten*, *-ar*, *-ane*, förutom ordet *span*, *span*, *spenn*/*ar*, *-ane* som har annan stamvokal i pluralis. Intressant i sammanhanget är uppteckningen *sälrepinne*, *sälrepinn*, *-ar*, *-ane* 'selpinne' där singularisändelsen i bestämd form antagligen är resultatet av en hyperkorrektion.

Till denna grupp hör även enstaviga maskuliner som slutar på *-l*. Hos dessa ord faller *e* i ändelsen i bestämd singularis, till exempel hos *él*, *-n*, *-ar*, *-ane* 'eld'. Ändelsebortfall i bestämd singularis och dubbelvokal har upptecknats för orden *tjül* (eller *tjiln*) 'kil' och *biil* 'bil'.

M5. Tvåstaviga maskuliner som slutar på vanligt (tunt) *l* böjs såsom orden *nôkk/el*, *-eln*, *nôkk/var*, *-lane* 'nyckel' eller *bött/el*, *-eln*, *-lar*, *lane* 'butelj'. En del ord har också en avvikande accentuering, som till exempel *vínk/el*, *-eln*, *-lar*, *-lane* 'vinkel'.

M6. Maskuliner på *-are* beskriver oftast någon som förknippas med ett visst yrke eller en aktivitet, exempelvis *skrómtare* 'person som skryter, skenhelig person'. Dessa substantiv har alltid minst tre stavelser och böjs såsom *fisk/are*, *-arn*, *-are* eller *-rar*, *-rane* 'fiskare'. Just ordet *fiskare* är speciellt intressant. I standardspråket kan man inte avgöra om böjningsformen *fiskarna* åsyftar de som fångar fisken, eller själva bytet. I dialekten gör man skillnad på *fiskrane* 'fiskarna som fångar fisken' och *fiskane* 'fiskarna som fångas'.

Mycket få ord i denna grupp har inte med aktivitet eller yrke att göra. Dessa undantag avviker från gängse böjning genom att inte uppvisa ändelsen *-rar* i obestämd pluralis, utan har samma form i obestämd singularis som i obestämd pluralis. Orden, som antagligen

Tabell 3.

Gr:	Beskrivning:	Exempel på böjning:
M1	Enstaviga maskuliner med <i>-er</i> i obestämd pluralis.	<i>dans</i> , <i>-en</i> , <i>-er</i> , <i>-ene</i>
M2	Tvåstaviga maskuliner som slutar på <i>-er</i> , <i>-or</i> eller <i>-år</i> .	<i>litt</i> / <i>er</i> , <i>-ern</i> , <i>-rar</i> , <i>-rane</i> <i>dokt</i> / <i>or</i> , <i>-orn</i> , <i>-rar</i> , <i>-rane</i> <i>såmm</i> / <i>år</i> , <i>-årn</i> , <i>-rar</i> , <i>-rane</i>
M3	Maskuliner som slutar på <i>-l</i> eller <i>-el</i> .	<i>fjöl</i> , <i>fjorn</i> , <i>fjöl</i> / <i>ar</i> , <i>-ane</i> <i>mang</i> / <i>el</i> , <i>-ern</i> , <i>-lar</i> , <i>-lane</i> <i>dal</i> , <i>darn</i> el. <i>daarn</i> , <i>dal</i> / <i>ar</i> , <i>-ane</i>
M4	Enstaviga maskuliner som slutar på <i>-n</i> eller <i>-l</i> .	<i>sten</i> , <i>sten</i> , <i>-ar</i> , <i>-ane</i> <i>vinn</i> , <i>vinn</i> , <i>-ar</i> , <i>-ane</i> <i>él</i> , <i>-n</i> , <i>-ar</i> , <i>-ane</i> <i>tjil</i> , <i>-n</i> el. <i>tjül</i> , <i>tjül</i> / <i>ar</i> , <i>-ane</i>
M5	Tvåstaviga maskuliner som slutar på <i>-l</i> .	<i>nôkk</i> / <i>el</i> , <i>-eln</i> , <i>-lar</i> , <i>-lane</i> <i>bött</i> / <i>el</i> , <i>-eln</i> , <i>-lar</i> , <i>lane</i> <i>vínk</i> / <i>el</i> , <i>-eln</i> , <i>-lar</i> , <i>-lane</i>
M6	Alla substantiv som slutar på <i>-are</i> .	<i>fisk</i> / <i>are</i> , <i>-arn</i> , <i>-are</i> el. <i>-rar</i> , <i>-rane</i>
M7	Tvåstaviga maskuliner som slutar på <i>-le</i> , <i>-le</i> , <i>-ne</i> och <i>-re</i> .	<i>kölle</i> , <i>kööll</i> , <i>köll</i> / <i>ar</i> , <i>-ane</i> <i>äne</i> , <i>äen</i> , <i>än</i> / <i>ar</i> , <i>-ane</i>
M8	Övriga maskuliner, bland andra de som slutar på <i>-e</i> men inte tillhör M6. Alla substantiv som i dialekten slutar på <i>-ving</i> .	<i>ong</i> / <i>e</i> , <i>-en</i> , <i>-ar</i> , <i>-ane</i> <i>kant</i> , <i>-(e)n</i> , <i>-ar</i> , <i>-ane</i> <i>kaw</i> / <i>ving</i> , <i>-en</i> , <i>-ar</i> , <i>-ane</i>
M9	Enstaviga maskuliner med något avvikande böjning.	<i>ske</i> , <i>-n</i> , <i>skónnar</i> , <i>-nnane</i> <i>tysk</i> , <i>-en</i> , <i>-rar</i> , <i>-rane</i> <i>omm</i> , <i>-en</i> , <i>-nar</i> , <i>-nane</i>

är senare inlån, är *bindare* 'en slags kantsten' och *pat-tehållare* 'behå'.

M7. Tvåstaviga maskuliner som slutar på *-le*, *-le*, *-ne* och *-re* har i bestämd singularis dubbelvokal och i pluralis de typiska maskulina ändelserna *-ar* och *-ane*. Exempel är *kööll* 'kullen', *påårn* 'pålen', *äen* 'änden' och *skåårn* 'skåren, måsen'. Ett undantag är *sulre*, *sulurn*, *sul*/*er*, *-ene* 'sula'.

M8. I denna grupp återfinns ord som böjs enligt *ong*/*e*, *-en*, *-ar*, *-ane* 'unge' men även alla maskulina substantiv som inte slutar på *-e* och som böjs såsom *kant*, *-(e)n*, *-ar*, *-ane* 'kant'. I ändelsen för bestämd singularis är *e*-bortfall vanligt, och detta sker utan något

mönster. Bortfallen verkar snarare vara en fråga om tillfällighet och variation hos enskilda dialekttalare. Till denna grupp hör också alla substantiv som i dialekten slutar på *-ving* och det fåtal upptecknade maskulina ord som slutar på *-ing*.

M9. De enstaviga maskulinerna med något avvikande pluraländelse som *sko*, *-n*, *skó/nnar*, *-nnane* 'sko', *tysk*, *-en*, *-rar*, *-rane* '(en) tysk' och *omm*, *-en*, *-nar*, *-nane* 'ugn'.

Neutrer

Den språkliga gränsen för två olika pluraländelser i bestämmd neutrum går mer eller mindre igenom Bottnafjorden. Dialekten ligger alltså i ett gränsområde där både den nordligare ändelsen *-é* och den sydligare *-ene* används, vilket märks i ett flertal uppteckningar. För bestämmd singularis är förhållandet annorlunda; här finns ett flertal olika böjningar som ibland har gemensamma drag med den maskulina böjningen. Neutrer har därför blivit indelade i åtta grupper, N1–N8. De ord som är neutrum i dialekten är i de flesta fall också neutrum i standardspråket, vilket innebär att denna grupp är enklast att känna igen för en standardspråkligt talare. Men några undantag finns. Exempelvis *sylt* som är neutrum i dialekten och böjs i bestämmd singularis *syltet* 'sylten'. Ordet *stim* 'fiskstim' är neutrum i standardspråket men maskulinum i dialekten med böjningen *stim*, *-en*, *-ar*, *-ane*.

N1. Till denna grupp hör de neutrer som slutar på vokal, vilka är lättträknade och böjs enligt det nordligare sättet som hos *bi*, *-t*, *bi*, *-é* 'bi' och *skamsty*, *-t*, *skamsty*, *-é* 'djävulskap'.

N2. Några neutrer slutar på vokal men böjs inte enligt N1. Dessa ord slutar på *-eri* och böjs *fommeri*, *-t*, *-er*, *-(e)ne* 'tokighet'.

N3. Ett fåtal ord böjs i singularis såsom i N2 men i pluralis med de annars så typiska feminina eller maskulina ändelserna. Exempel är *kaj*, *-et*, *-er*, *-ene* 'kaj,

Tabell 4.

Gr:	Beskrivning:	Exempel på böjning:
N1	Neutrer som slutar på vokal med nordlig böjning.	<i>bi</i> , <i>-t</i> , <i>bi</i> , <i>-é</i>
N2	Alla substantiv som slutar på <i>-eri</i> .	<i>fommeri</i> , <i>-t</i> , <i>-(e)r</i> , <i>-ene</i>
N3	Ett fåtal ord utan skönjbart mönster.	<i>kaj</i> , <i>-et</i> , <i>-er</i> , <i>-ene</i> <i>nebb</i> , <i>-et</i> , <i>-ar</i> , <i>-ane</i>
N4	Neutrer med alternativ sydlig böjning.	<i>digle</i> , <i>-et</i> <i>-e</i> , <i>-é</i> el. <i>-ene</i>
N5	Neutrum som slutar på <i>-el</i> .	<i>haw/el</i> , <i>-let</i> , <i>-el</i> , <i>-lé</i>
N6	Neutrum som slutar på <i>-l</i> .	<i>kôl</i> , <i>-et</i> el. <i>kô:rt</i> , <i>kôl</i> , <i>-é</i> <i>jaal</i> , <i>jaart</i> , <i>jal</i> , <i>-é</i>
N7	Tvåstaviga neutrer som slutar på <i>-me</i> och <i>-lle</i> .	<i>renne</i> , <i>rêent</i> , <i>-</i> , <i>-</i> <i>stelle</i> , <i>stêelt</i> , <i>stell/e</i> , <i>-é</i> el. <i>-ene</i>
N8	Övriga neutrer som inte ingår i N1–N7	<i>fad</i> , <i>-et</i> , <i>fad</i> , <i>-é</i> <i>ben</i> , <i>-(e)t</i> , <i>ben</i> , <i>-é</i>

hamnplats' och *nebb*, *-et*, *-ar*, *-ane* 'näbb'. Enligt Janzén ska alla bokstäver ingå i denna grupp, även om *o* 'bokstaven o' är den enda som upptecknats i detta fall: *o*, *-et*, *-ar*, *-ane*.¹⁹

N4. I denna grupp ingår alla neutrer som uppvisar en alternativ böjningsform enligt det sydligare sättet i pluralis. Dessa ord ingår också alltid i någon annan neutrumgrupp, N1–N3 eller N5–N8. Till exempel ingår ordet *digle*, *-et*, *-e*, *-é* eller *-ene* 'dike' även i grupp N1. Något mönster för vilka ord som uppvisar denna alternativa böjning har inte kunnat ses, utan verkar snarare vara en slumpmässig variation. Få dialekttalare skulle därför reagera på en ändelse med *-ene* även om den inte finns upptecknad i föreliggande ordlista.

N5. Neutrum som slutar på *-el* böjs enligt *haw/el*, *-let*, *-el*, *-lé* 'hagel'.

N6. Neutrer som slutar på *-l* kan uppvisa två andra former i bestämmd singularis än de som beskrivits i N5. Det tjocka *l*-ljudet kan smälta samman med *t*-ljudet i ändelsen till supradentalen *rt* som till exempel i *kô:rt* (eller *kôlvet*) 'kolet' och i *jaart* 'gårdet' där vokalen dessutom dubbleras.